

Rafkós rendszerint a Tuscolana út, a Re di Roma és a Taranto utca környékén lődörgött, a kerületi piacok, a laktanyák, a szerzetesek menzái közelében. Amikor épp lógott otthonról, a halkezeskedőknél, piacosoknál vállalt (lehető legkevesebb) munkából tengődött valahogy, meg tolvajlásból, a piacokon, a villamosokon. Ha úgy tartotta kedve, a külvárosban maradt, a Prenestina és a Quadraro közötti részen, ahol egy rossz zsákkal ócskavasat, ólmot guberált a szemétkben, de ehhez csak ritkán folyamodott, mert a hajlongásban megfájdult a háta, száját meg úgy kiszáította a sok por, hogy egy üveg bor kellett hozzá, hogy leöblögesse, amire el is ment a megkeresett pénz fele. Fürtös se nagyon bírta a vasguberálást, már csak azért sem, mert az taknyosoknak való meló volt; így hát a külvárosba csak aludni jártak a jól bevált tartályokba, a napot pedig a belvárosban töltötték. Ha viszont sikerült annyi dohányt összeszedni, hogy másnapra is kitartott, tojtak a munkára, a gürizésre: buszra szálltak és kimentek az Acqua Santa parkjába. A Via Appiáról néhány csupasz bokor mögött mentek be, felkapaszkodtak a poros lejtőn, gödrök és üregek, dombgerincek, felperzselt rétek, hasadékok, földutak és tornyok romjai között jutottak egyre beljebb azon a végtelen és átokverte ígéret földjén, ami az Acqua Santa volt. Abban bíztak, hogy valamelyik dombtetőn vagy az elhanyagolt utak egyik kereszteződésében összefutnak valami ribanccal, aki pelyhes állú kuncsaftjaira vár a kalyibák negyedéből vagy a távolban magasodó első bérkaszárnnyákból; esetleg az egyik üreg bejáratánál vagy a csatorna partján burjánzó bokrok között nyitott újsággal, aranykeretes szemüvegben ácsorgó nagydarab némettel hozza össze őket a sors, hogy megszerez-

zék tőle, amit akarnak. Bámulták a fickót, tették az ártatlant, elmentek hugyozni egyet: mire az a nyomukba eredt, dombonvölgyön át, a legposványosabb csatornáig, ahogy Róma nagy költője mondta:

*Hallottam a buzit, hogy mongya mögöttem
Szuszogva: „Der Tejfel, ficsúrok,
Psz, ne rohannyatok, fáratt vagyok!”¹⁴*

Egy nap a két ficsúr – ezúttal csak kettesben –, ahogy a csatornához ért, a vörösre festett rácsos kapunál egy tiburtinói srácot talált: nem volt más, mint Alduccio. Fürtös rögtön szaporázta lépteit, hogy nagy vidáman kezet rázzon vele. „Hé, unokatesó, mizujs?” – kérdezte tőle barátságosan, miközben ledobálta a gönceit. Alduccio egy szál gatyában hevert a mocskos fűvön, egy fonnyadt nádcsomó késpengényi árnyékában. Szívélyesen válaszolt: „A szokásos, menné többet élsz, anná többször van úgy, hogy hagyná a picsába mindent... inkább emenné banditának!” „Asztakurva!” – mondta Fürtös, miközben csillogó fején áthúzta az atlétát.

„Ha nem dógozol, éhen döglessz ám, de melót mikor talász?” – Dekadens, lenéző csámcsogással rágta a rágógumiját.

„Naés – vette poénra Fürtös, folytatva Alduccio megjegyzését –, kerítünk két Berettát és csinálunk egy bandát!” Alduccio olyan képpel nézett vissza rá, mint aki egyáltalán nem viccel: „Pon-tos-san!” – mondta. Rafkós, aki nem bírta ki, hogy egy percnél tovább ne szóljon bele egy beszélgetésbe, s mivel a 'Berretta' szóra hegyezni kezdte fülét, gúnyosan közbekiáltott: „Mit Berrettát, Kalapot, nem Berrettát!”

Fürtös és Rafkós is leheveredtek a csatorna partján. „Na – kezdte ismét Fürtös –, meséjjé valamit, mizujs a Tiburtinóba?”

¹⁴ Giuseppe Gioacchino Belli (1791–1863) – *A veszélyes hugyozás* című – 53. szonettje.

„Mit meséjtek? Montam má, csak a szokásos.”

„Figyej, te ismered a Gomolyát ugye, amék a kilences tömbbe lakik...”

„Hogyne ismerném! – válaszolt Alduccio. – Ismerem hát!”

„Miccsinál mostanába?” – tudakolta Fürtös. Alduccio szép arca felvidult, egy szót sem szólt, de hüvelyk- és mutatóujjával összecsípte és meghúzta a bőrt a szeme alatt. Ez annyit jelentett, hogy sitten van, a Porta Portesében.

„Ó basszameg!” – mormogta magában nevetve Fürtös.

„A Fileni játékbarlangba fogták meg, zecchinettázott” – magyarázta Alduccio.

„Tudom, tudom – mondta ravaszul Fürtös –, én is ott vótam.” Alduccio érdeklődéssel nézte. „Amerigo meghalt” – mondta. Fürtös felkönyökölt és az arcába meredt. Szája sarka megremegett, mintha egy mosoly bujkált volna rajta, a hír roppant mód izgatta, kíváncsivá tette. „Miccsinát?!” „Meghalt, meghalt” – ismételte Alduccio, örült, hogy ő hozta a váratlan hírt. „Tegnap halt meg a kórházba” – tette hozzá. Azon az átkozott estén, amikor Fürtösnek sikerült kereket oldania a Fileni házból, Gomolyát és a többieket elkapták, egyikük sem tanúsított ellenállást. Amerigo viszont, azt még ugyan hagyta, hogy két csendőr a karjánál fogva kivezesse a lakásból, de alig értek ki a gangra, a falnak vágta a két őrt, leugrott az udvarra, a két-három méteres mélységbe, szétment az egyik térde, de sikerült tovább vonszolnia magát a fal mentén, a csendőrök tüzet nyitottak, a vállán találták el, ennek ellenére eljutott az Aniene partjáig; már majdnem elcsípték, ő csurom véresen a folyóba vetette magát, át akarta úszni, hogy elrejtőzzön a túlsó part kertjeiben, és megloggjon a Mammolo híd vagy a Tor Sapienza felé. De a folyó közepén elájult, a csendőrök elkapták és bevitték a kapitányságra úgy véresen, sárosan, aztán át is kellett szállítaniuk a kórházba, ott őrizték. Egy hét után lement a láza, ő meg öngyilkos akart lenni, egy törött pohár darabjával felvágta csuklóján az

ereit, de ezúttal is megmentették; tíz napra rá kiugrott az ablakon a második emeletről; egy hétig agonizált, s végül eltávozott az örök vadászmezőkre.

„Hónap lesz a temetés” – zárta le a történetet Alduccio.

„Akkurvaéletbe!” – suttogta döbbenten Fürtös. Rafkós, hogy kimutassa, mennyire nem lepődik meg már semmin a világon, és hogy az volt a mottója: „Mindenki foglalkozzon csak a saját szarával”, énekelni kezdett:

*Topánkák, topánkák...*¹⁵

És amennyire csak tudott, elterpeszkedett a fűvön, karját nagy, üres feje alatt összefonva.

Fürtös viszont még eltöprengett az eseten egy darabig, és arra jutott, hogy el kell mennie Amerigo temetésére; igaz, hogy nem ismerte túl jól, de Amerigo Gomolya haverja volt, és egyébként is, kedve volt hozzá. „Hónap ejövök a Pietralatába – mondta Alduccionak –, de ne mommeg senkinek, nehogy a faterom megtuggya.”

¹⁵ Claudio Villa énekelte sláger 1951-ből (Bertini-Falocchchio).